

at Spørgsmaalet foreligger i denne Lov. Det er af den Natur, at det meget lidt egner sig til at behandles som Principspørgsmaal, men det vil vistnok i fuldt Maal foreligge, naar Loven kommer til 2den Behandling eller, som jeg formoder, til et Udvalg. Mig forekommer det, at hvad jeg her har forklaret, er egentlig Lovens Disposition. Man kan komme over de 150 Rbd. i Godtgjørelse til Distrikterne. Man vil især komme til Erkjendelse deraf nu, da man efterhaanden maa have kunnet erfare, hvad Hestene rundt omkring have kostet. Man kan blive staaende ved 150 Rbd., men efter al Sandsynlighed vil der i de fleste Tilfælde blive en Forskjel tilbage, som Distrikterne komme til at bære, og ved hvis beredvillige Hjælp de afgive en Villieserklæring om, at de dog paa den Maade i Dvereenstæmmelse med deres tidligere gttrede Ønske slippe noget bedre igjennem, end ved at vedblive at holde Foderheste.

Bønloffe: Jeg for mit Vedkommende skulde først og fremmest ønske, at Statskassen kom til at betale Pengene. Hvad den ærede sibste Taler gttrede om, at vi kunne gaae høiere med Erstatningen end til 150 Rbd., har jeg ikke vidst Noget om, før han udtalte det; men forsaavidt det forholder sig saa, skal jeg være fornøjet dermed og vil haabe, at vi skulle komme til at fastsætte en høiere Sum. De forskjellige Udredningsdistrikter ere nemlig ikke tjente med at faae den ubetydelige Sum, der er nævnet i Loven, og som ofte næsten kun er Halvdelen af, hvad Hestene have kostet. Man har Exempler paa, at de have kostet fra 200 til over 250 Rbd., og disse Penge ere foreløbigt udredede efter Hartkornet; skulde dette blive den endelige Bestemmelse, vilde Kjøbstæderne slippe betydeligt lettere end Landkommunerne. I Aarhus s. Ex. har Byen kun leveret 2 Heste og Landkommunen 4. Derved vilde der opstaae megen Ulighed. Dernæst skulde jeg ogsaa ønske, at Loven kunde faae et bestemt Udtryk af, om det er en Krigsskat, her er Tale om, eller hvad andet Navn Skatten skal have. Fremdeles skulde jeg ønske, at der blev sagt i Loven, hvorvidt den Sum, der saaledes falder paa Hartkornet, skulde betales af Cieren eller af Leieren, thi det vilde

være en Ubillighed overfor mangen en Leier, at han som Bruger af Hartkornet i de faa Aar, han har leiet, skulde betale det Heste, og det vilde være altfor stor en Fordeel for Cieren at slippe. At komme tilbage paa Fodervæsenssystemet er vistnok Noget, som ikke Mange ønske; jeg for mit Vedkommende ønsker det ibetmindste ikke.

Reergaard: Det er ganske vist en heldig Maade og den meest besparende Maade at tilvejebringe disse Heste paa, som er fulgt i den forelagte Lov, og jeg er fuldkommen enig med den ærede sibste Taler og flere andre Talere i, at Foderhestesystemet er meget uheldigt, og at det vilde være meget dyrere at skaffe Armeen Heste efter dette System end paa den Maade, som er skeet ved denne Lov. Vi ere i det heldige Tilfælde, at vor Armees Ingeniørvæsen vil komme til at mangle Heste, som den kan bruge. Jeg troer imidlertid, at der er en uheldig Side ved den foreliggende Lov, der allerede er omtalt af flere Talere, nemlig den Priis, der er sat for disse Heste. Det er en Priis, for hvilken man ikke kan anskaffe en Hest, der skal være brugelig for Armeen. Denne Bestemmelse har tillige havt den Ulempe, at man i mange Kommuner, hvor man ikke kjendte, hvorledes Armeens Fordringer til Hestene ere, har troet, at naar man indkjøbte en Hest til 150 Rbd., kunde en saadan Hest bruges, og dette har for disse Kommuner foraarsaget en meget større Udgift, end der var nødvendig. Som bekjendt, have nemlig Kommissionerne kun havt Møde eet Sted i Amtet, og mange Beboere have maattet reise en 7—8 Miil for at fremstille Hestene for Mønstringskommissionen. Naar de nu ere komne med disse mindre gode Heste, som de have kjøbt for 150 Rbd., have de faaet dem kasserede, og saa have de paa Mødestedet maattet kjøbe en ny Hest for 50—60 Rbd. mere, end de kunde kjøbe den for hjemme hos dem selv, thi den skulde jo leveres samme Dag. Det, at denne Priis af 150 Rbd. er for lav og ikke svarer til den Priis, der gives for Hesten, har ogsaa gjort, at Kommissionerne ere gaaede frem paa forskjellige Maade ved Taxationen. Enkelte Kommissioner ere gaaede ud fra, at da de ikke